

Μαριναριά

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΔΙΑΒΟΥΝΤΩΝ
ΜΑΡΜΑΡΙΝΩΝ ΚΑΙ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ

ΕΤΟΣ 17ον = ΑΘΗΝΑΙ = ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1962 = ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 185
ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ - ΟΔΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ 41 - ΤΗΛΕΦ. 624.031-884.780

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΩΤΗΡ. ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΗΣ



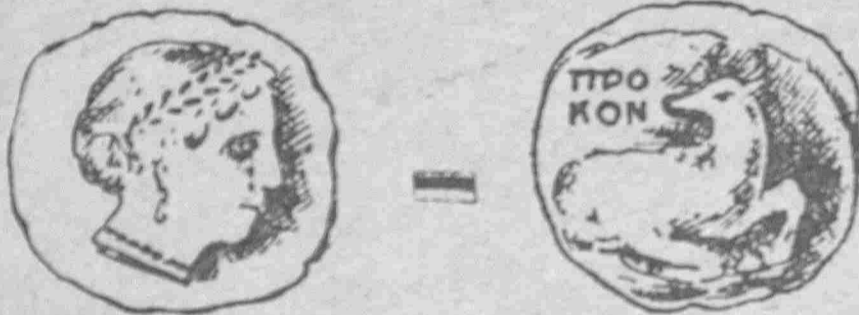
Αἱ Προκόννησοι

Δ Π Ο Τ Ω Ν Α Ρ Χ Α Ι Ο Τ Α Τ Ω Ν Χ Ρ Ο Ν Ω Ν Μ Ε Χ Ρ Ι Τ Ω Ν Η Μ Ε Ρ Ω Ν Η Μ Ω Ν
'Ανέκδοτος 'Ιστορική πραγματεία ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. 'Ιπ. Μακρή
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΙΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΥΛΙΚΟΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΜΑΣ κ. Νίκ. ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)
ΒΙΒΛΙΟΝ Β'
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

1) Ὄνομα τῶν νήσων

Τὰς νήσους ταύτας εὐρίσκωμεν ἀναφερόμενας ὅτε μὲν ὡς Προκοννήσους ὅτε δὲ ὡς Προικοννήσους, ἡ ὀνομασία αὕτη προήλθεν ἐκ ζώων ὁμοίων πρὸς ἐλάφους, ἅτινα ἔζων ἐν ἀφθονίᾳ ἐπὶ τῶν νήσων τούτων καὶ τὰ ὁποῖα ὠνομάζοντο πρὸς τὴν προέλευσιν αὐτῶν. Διονύσιος δὲ ὁ Ἀθηναῖος οὕτω λέγει τὰς ἐλάφους, Προκάσ, ὅθεν καὶ ἡ Προκόννησος, ἐν αὐτῇ γὰρ πληθύνουσιν αἱ ἐλάφοι, ὑποτινὼν δὲ ἡ Προκόννησος. Ε-



Νόμισμα τῆς Ἀρχαίας Προκοννήσου

λαφόννησος κέκληται». Καὶ τὸ μὲν ὄνομα Προκόννησος ἐπικρατεῖ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, τὸ δὲ Προικόννησος κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς ἴδια σχετικῶς πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικά πράγματα, ὅθεν Ἐπισκοπὴ καὶ Μητροπολις Προικοννήσου. Παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς εὐρίσκωμεν καὶ ἄλλην ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως: «Οὕτω καλεῖται διὰ τὸ δοῦναι ταῖς πόλειςιν προίκα τὴν τῶν Μαρμαρίων». Ἡ ἐτυμολογία ὁμοῦς αὕτη ὡς παρετυμολογία πρέπει νὰ θεωρηθῇ.

Ὁ Πλίνιος ἐν τῷ Α' καὶ Ε' βιβλίῳ αὐτοῦ τὴν Προκόννησον ὀνομάζει καὶ Νευρίαν, ἀνευρέθησαν δὲ καὶ νομίσματα ἐπὶ τῶν ὁποίων εἰκονίζεται ἐλάφος μετὰ περιγεγραμμένης τῆς λέξεως ΠΡΟΚΟΝΝΗΣΟΣ δημοσίῳ θέντα ὑπὸ τοῦ ΜΙΟΝΝΕΤ, II σελίς 630. Ὁ αὐτὸς κατωτέρω ὑπ' ἀριθ. 735 καὶ 736 δημοσιεύει καὶ δύο νομίσματα μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΠΡΟΚΟΝ ΑΦΟΝΝΗ. Ὁ ΕСКНΕL II, σελίς 477 φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἀναγνωσθῶσι:

ΠΡΟΚΟΝ/νησιῶν ἑλ/ΑΦΟΝΝΗ/σου
Πρὸς τὴν ἀψιν ταύτην συμφωνεῖ καὶ τὸ χωρίον Σκύλακος τοῦ γεωγράφου ὅστις ἐν τῷ Περιπλῶ αὐτοῦ, σελ. 35 γράφει: «Νῆσος ἐστὶν καὶ πόλις Προκόννησος καὶ ἑτέρα νῆσος ἐδίμενος Ἐλαφόννησος γεωργοῦσι δ' αὐτὴν Προκοννήσιοι». Κατὰ τ' ἀνωτέρω τὸ νόμισμα τοῦτο ἦτο τῆς Ἐλαφοννήσου, ἥτις ἦτο ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Προκοννησίων.

Ἡ Προκόννησος ἔφερε, καὶ τὸ ὄνομα Προχόος. Κατὰ τὸν σχολιαστὴν Ἀπολλωνίου τοῦ Ροδίου τὸ ὄνομα τοῦτο ἔδωκαν εἰς αὐτὴν οἱ Μιλήσιοι. Κατὰ τινὰ δὲ χρονογραφίαν συνταχθεῖσαν κατ' ἐπιταγὴν Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογενήτου οἱ Σάμιοι. Ἐν αὐτῇ ἀναγινώσκωμεν:

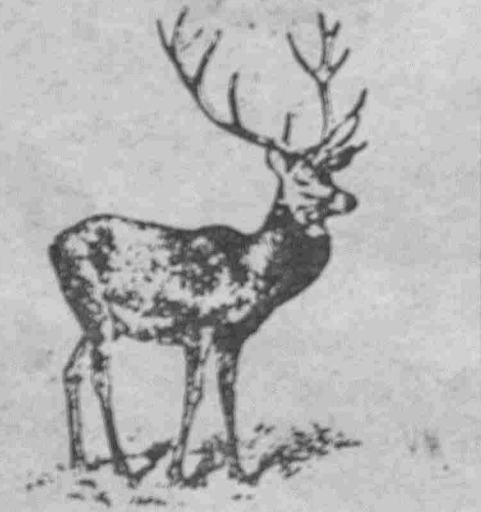
«..... ἦντινα Νευρίαν ὠνομασμένην ἐκ τοῖς κατὰ χρησμόν δεδομένοις Προχόου ἀποικοῖ Σαμίον μετωνόμασαν, οἱ ἀφικόμενοι πρὸς τὴν νῆσον καὶ τῷ θεῷ Ἰλασκομένοις, ἀριστοποιομένοις δὲ ἀπορία ἐτύχχανε διόθεν ὕδαρ κομίσσονται, γυνὴ δὲ τις ἔφη αὐτοῖς: εἰ ἔχετε πρόχουον δώσω ὑμῖν ὕδαρ, ὅπερ λαβόντες καὶ γῆν ἐξήτησαντο, τῆς δὲ καὶ ταύτην διδάσκοντες, Προχόος τὴν νῆσον ὠνόμασαν καὶ τοῖς ἀργυροῖς

νομίσμασι Προχόου ἐκκόμισον». Ἡ δὲ «..... τὴν ὁποίαν Νευρίαν ὠνομασμένην συμφώνως πρὸς τὸν χρησμόν, ἀποικοῖ Σαμίον Προχόου μετωνόμασαν, αὐτοὶ φθάσαντες εἰς τὴν νῆσον καὶ θυσίασαντες εἰς τὸν θεὸν καθίσαντες δὲ νὰ φάγωσι εὐρέθησαν εἰς ἀπορίαν, πῶς νὰ πραγματοποιήσωσι τὸν νόμον, τότε γυνὴ τις εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, ἐάν ἔχετε πρόχουον θὰ σᾶς δώσω ἐγὼ νερόν, τὸ ὅποιον λαβόντες καὶ χῶμα ἐξήτησαν, ὅταν δὲ αὕτη καὶ τοῦτο ἔδωκε τὴν νῆσον ὠνόμασαν Προχόου καὶ ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων πρόχουον εἰκόνισον» (18ε Θεοφάνους Κοντινιάτου ἔκδοσις Βόννης σελίς 437).

Μετὰ ταῦτα τὸ ὄνομα Προκόννησος ἐδόθη ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν νήσων ζώων. Ἐλάφοι σήμερον ἐπὶ τῶν νήσων τούτων δὲν εὐρίσκονται ἀλλὰ μόνον ἀφθονοὶ κόκκινοι καὶ ἐπὶ τῆς νήσου Μαρμαρίᾳ, ὅπου καὶ μεταβαίνουν πρὸς θήραν αὐτῶν κυνηγοί.

ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΑ ΠΡΟΚΟΝΝΗΣΟΣ

Ὁ Στράβων ἐν τῷ ΙΓ' Βιβλίῳ αὐτοῦ γράφει: «... ἐν δὲ τῷ παραπλῶ τῷ ἀπὸ Παρίου εἰς Πριάπον ἢ τε παλαιὰ Προκόννησος ἐστὶ καὶ ἡ νῦν Προκόννησος πόλιν ἔχουσα καὶ μέγα μέταλλον λευκοῦ λίθου». Τὸ σαφὲς νόημα τοῦ χωρίου τούτου εἶναι ὅτι ὁ Στράβων διακρί-



Ἐλάφος

ΣΗΜ. Ν. Α. Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐνδιαίτηντο ὁμοῦς ἐν Προκόννησῳ πληθὴ ἐλάφων ἐξ ἧν ἔλαβε ἡ νῆσος καὶ τὸ ὄνομα Ἐλαφόννησος. α.. ἐν αὐτῇ γὰρ πληθύνουσιν αἱ ἐλάφοι, ὑποτινὼν δὲ ἡ Προκόννησος Ἐλαφόννησος κέκληται».

νει δύο νήσους, τὴν παλαιὰν καὶ τὴν νέαν, ἴδωμεν ἤδη τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας. Παλαιὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ πρῶτον ἀπαντωμένη ἢ ὅπερ ταυτὸν ἡ ἐγγύτερον κειμένη πρὸς τὴν διαδρομὴν ἀπὸ Παρίου εἰς Πριάπον. Ὅταν τῆς ἐξελεύσιν τοῦ βορείου στομίου τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ κάμψας τὸ σήμερον Καράμπουρνοῦ ὀνομαζόμενον ἀκρωτήριον, πλεῖε πρὸς τὴν Πριάπον τὴν σημερινὴν Καράμπουρνον πρῶτον καὶ ἐγγύτερον πρὸς αὐτὸν ἀπαντᾷ τὴν νῆσον Ἀφυσίαν, εἶτα τὴν νῆσον Ἀλώνην καὶ ἀπώτερον εἰς τὸ βάθος φαίνεται ἡ νῆσος τοῦ Μαρμαρίᾳ. Ὁ Τεξί ἐν τῷ συγγράμματι του περὶ τῶν πόλεων τῆς Μ. Ἀσίας ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Παλαιὰ Προκόννησος ἔκειτο ἐπὶ τῆς νήσου Ἀφυσίαν, ἢ ὀνομάζει νῆσον Ραββί. Ἡ ἀσπὶς αὕτη ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς τὸ ὅτι ὄντως ἡ νῆσος Ἀφυσία κείναι ἐγγύτερον πάσης ἄλλης νήσου πρὸς τὸ ἐν τῇ Προποντίδι στόμιον τοῦ Ἑλλησπόντου, ἀλλ' ἀντιθέτως οὐδὲν σημεῖον ἀρχαίου μνημείου ἐπ' αὐτῆς φαίνεται, ὅπερ πάντως θὰ συνέβαινε ἐάν ἐκεῖ ὑπῆρχεν ἀρχαία πόλις καὶ δὴ τῆς σημασίας τῆς Προκόννησου. Διὰ ταῦτα νομίζομεν πρὸς ὅλον τὸν σεβασμὸν ἡμῶν πρὸς τὸν Τεξί ὅτι ἀδύνατον ἐπὶ τῆς νήσου Ἀφυσίαν νὰ ἦτο ἡ ἀρχαία Προκόννησος.

Ἀλλὰ καὶ, πῶς νὰ δεχθῶμεν ὅτι τοιοῦτον λάθος διέπραξεν ὁ μέγας γεωγράφος τῶν ἀρχαίων χρόνων Στράβων; Ἡ ἀπορία δὲν εἶναι δύσκολον νὰ λυθῇ ὅταν ἀποβλέψωμεν πῶς ὀπτικῶς φαίνονται αἱ Προκόννησοι μὲν τῆς πλεῖον ἀπὸ τοῦ Ἑλλησπόντου ἐξέλθη εἰς τὴν Προποντίδα. Πράγματι βλέπει τις ἐνώπιόν τινος δυοξήρας, τὴν μὲν ἐγγύτερον πρὸς αὐτὸν κειμένην σχετικῶς χαμηλὴν γαιώδη ἥμερον, ἥτις ἀποτελεῖται ἀπὸ τῶν νήσων Ἀφυσίαν καὶ Ἀλώνην ὁμοῦ, τὴν δὲ μακρότερον εἰς τὸ βάθος ἀποτελούμενην ἀπὸ τῶν νήσων τοῦ Μαρμαρίᾳ, ἥτις εἶναι μελανὴν τὴν ὄψιν καὶ ἔχει ὑψηλὰ ὄρη ἀποτόμως κατερχόμενα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πάλιν ἐκ τοῦ συγκροτήματος Ἀφυσίαν-Ἀλώνης ἡ πρώτη ταπεινότερα οὖσα οὐδὲν ἴδιον χαρακτηριστικὸν ἐμφανίζει φαινομένη ὡς προέκτασις καὶ συνέχεια τῆς Ἀλώνης ἥτις ὑψηλότερα οὖσα μακρόθεν δεικνύει τὰς χαρακτηριστικὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων αὐτῆς. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἀν καὶ ἡ Ἀφυσία γεωγραφικῶς διακρίνεται τῆς Ἀλώνης, ὀπτικῶς, εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ Ἑλλησπόντου ἐρχόμενον, συγχέεται πρὸς ταύτην, εἰς τρόπον ὥστε ἀν καὶ ἔχει τις πρὸ αὐτοῦ τρεῖς Νήσους, βλέπει ὁμοῦς τὰ χαρακτηριστικὰ δύο Νήσων, τῆς Ἀλώνης καὶ τοῦ Μαρμαρίᾳ. Ἐάν ἦδη λαβῶμεν πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ἀντιθέτως πρὸς τὴν Ἀφυσίαν ὁποῦ οὐδὲν ἀρχαίου μνημείου φαίνεται, ἐπὶ τῆς νήσου Ἀλώνης καὶ ὑπεράνω τοῦ χωρίου Χουχλιά,



Πρόχουος

ΣΗΜ. Ν. Α. Κατὰ τὴν πρὸ Χριστοῦ ἀρχαιότητα ἡ Προκόννησος ἔφερε καὶ τὸ ὄνομα Προχόος. Κατὰ τὸν σχολιαστὴν Ἀπολλωνίου τοῦ Ροδίου τὸ ὄνομα τοῦτο ἔδωκαν εἰς αὐτὴν οἱ Μιλήσιοι, οἱ ὅποιοι ἦσαν καὶ οἱ πρῶτοι ἀποικοῖ τῆς νήσου. Ἡ κατ' ἐπιταγὴν ὁμοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογενήτου συνταχθεῖσα χρονογραφία λέγει, ὅτι, τὸ ὄνομα τοῦτο ἔλαβεν ἀπὸ ἀποίκους, Σαμίους, οἱ ὅποιοι ἄμα τῇ ἀφίξει των εἰς τὴν νῆσον θυσίασαντες εἰς τὸν θεόν, μετὰ σχετικῆς, ὡς ἐσηγηθῆκεν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην, διὰ πρόχουον, τελετῆς α.. Προχόου τὴν νῆσον ὠνόμασαν καὶ τοῖς ἀργυροῖς νομίσμασι πρόχουον εἰκόνισον».

Ὡς θὰ παρατηρήσωμεν οἱ συμπατριῶται, ἡ ἀνωτέρω εἰκονιζομένη πρόχουος, πολλὰ τὰ κοινὰ γνωρίσματα ἔχει μετὰ τὸ ἐν χρησέι, πρὸ τοῦ ἐκπατρισμοῦ, ἐν Μορμαρῳ, ὑδροδοχεῖον ἀμφοτέροσιν».

σῶζεται ἀρχαίον φρούριον διὰ γρανιτικῶν πρισματικῶν ὀγκολίθων κατασκευασμένον καὶ ἀλλὰ τινὰ γλυπτὸ μάρμαρα τῆδε κακεῖσε τῆς νήσου εὐρίσκονται καὶ ὠραία ψηφιδωτὰ οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐρείπια κυματοθραύστου καὶ λιμενοβραχίονος ἐν τῷ λιμένι θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ νῆσος Ἀλώνη ἦτο ἡ παλαιὰ Προκόννησος καὶ ἐπ' αὐτῆς ἔκειτο ἡ πόλις τῆς παλαιᾶς Προκοννήσου καὶ δὴ ὑπεράνω τοῦ χωρίου Χουχλιά.

Λεπτομερεῖς περὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν εὐρημάτων τοῦ χωρίου τούτου θὰ ἴδωμεν κατωτέρω. Ὁ Γεδεῶν («Προκόννησος» σελίς 42) ὑποστηρίζει ἐπίσης ὅτι παλαιὰ Προκόννησος ἦτο ἡ Ἀλώνη, ἢ δὲ νέα Προκόννησος δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλη παρὰ ἡ νῆσος τοῦ Μαρμαρίᾳ ἔχουσα ἀλλωστε μεταλλοὺς λίθους λευκοῦ σφόδρα ἐπαινούμενον, ὡς σαφῶς γράφει ὁ Στράβων. Συνεχίζει



Πρόξ

«ΠΡΟΣ ἐστὶν ζῶον ὁμοῖον ἐλάφῳ ὁ λεγόμενος νεβρός» ΣΗΜ. Ν. Α. Εἶναι ζῶον μυρϊκαστικὸν τῆς οἰκογενείας τῶν ἐλαφιδῶν. Πατρίς του θεωρεῖται ἡ Β. Ἀφρικὴ ἀπὸ τῆν ὁποίαν ἐξηκλώθη εἰς Μικρασίαν, Συρίαν καὶ Περούσιαν, ἀργότερον δὲ καὶ εἰς ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν ὁποίαν ζῆ σήμερον τὸ εἶδος δ' α. α. Εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι γνωστὸν ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλην μετὰ τὸ ὄνομα Προξ. Εἶναι ὠραῖο ζῶον μῆκους ἐνὸς περίπου μέτρον (μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς οὐρᾶς ἥτις ἔχει μῆκος 15-20 ἐκατοστῶν), μετὰ ὕψος κατὰ τοὺς ὤμους περίπου 90 ἐκατοστόμετρα. Τὸ χρῶμα τοῦ τριχώματος τὸν μὲν χειμῶνα εἶναι φαιῶν, τὸ δὲ θέρος καθίσταται καστανὸν ἕως κικινωπῶν μετὰ λευκὰς κοιλίας εἰς τὰ πόδια. Τὰ ἄρρενα φέρουν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των ζυγῶς κερᾶτων πού εἶναι κυλινοειδῆ κατὰ τὴν βᾶσιν καὶ πλατέα ὅπως τὸ φτεῖρον κατὰ τὰ ἄκρα. Κατὰ τὴν πρὸ Χριστοῦ ἀρχαιότητα ἐνδιαίτηντο εἰς Προκόννησον πληθὴ ὁμοίων ζώων ἐξ ἧν ἔλαβεν ἡ νῆσος τὰ διόματα Προκόννησος καὶ Νεβρίαν.

ΜΑΡΜΑΡΙΝΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΡΜΑΡΙΝΩΝ ΚΑΙ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ

ΗΜΙΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΠΡΟΙΚΟΝΗΣΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΡΑΜΙΩΝ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Εσωτερικού: Δρχ. 50
Εξωτερικού: Δολλάρια 5
Κοινοτήτων, Γραφείων, Τραπεζών, Επιχειρήσεων Δρχ. 300

Ιδιωτικά δημοσιεύσεις και διαφημίσεις κατά συμφωνίαν

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΤΟ ΔΙΠΛΑΣΙΟΝ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΑΡΩΝΟΝΤΑΙ

Οι δεχόμενοι δύο φύλλα της εφημερίδος μας θεωρούνται συνδρομηταί της και υποχρεούνται να πληρώσουν την συνδρομήν των.

Διευθυντής υπεύθυνος κατά Νόμον:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΩΤ. ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΗΣ

Κατοικία: Κουρτίων 11
Τηλ. 881.780 ΑΘΗΝΑΙ

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΟΥΜΠΟΣ
Γεραγίου 7.

ΠΕΝΘΗ

Αρχιμανδρίτης Αρκάδιος Μανωλίδης

Είς ηλικίαν 70 ετών απέθανε τον προπαρελθόντα μήνα εις Αμμουλιανήν όπου ήτο εγκατεστημένος ως εφημέριος της Κοινότητος των εκεί εγκατεστημένων συμπατριωτών, Γαλλημητών και Πασσαλιμανιωτών, ο εκλεκτός συμπατριώτης κληρικός, Ιεροολυγιάτορος Αρχιμανδρίτης Αρκάδιος Μανωλίδης, εκ Πασαλιμανίου της Αλώνης, χρηματίας επί σειράν ετών, πρό του έκτακτου, εις την ιδιαίτεράν Πατρίδα του, ως Ιερέως και διδάσκου.

Η κηδεία του εγένετο μετά πάσης τιμής και ιδιαίτερας λαμπρότητος χοροστατούντος του Μητροπολίτου Χαλκιδικής, συμπαρισταμένων των Ιερέων της περιφέρειας, με συμμετοχήν πάντων των κατοίκων της Κοινότητος Αμμουλιανής και πολλών άλλων προσελθόντων εξ Οθρανοπόλεως και Στρατονίου. Η απόλυσις του πατρός Αρκαδίου υπήρξεν πραγματικόν πλήγμα διά τους κατοίκους της Αμμουλιανής διότι εν τώ προσώπω του απώλεσαν τον αξιοπνευματικόν ηγέτην οστις μετά πραγματικού πατρικού ενδιαφέροντος εφρόντιζε εις όλας τας έκδηλώσεις της διακονίας του υπέρ του ποιμνίου του.

Συλλυπούμενοι έχομεν τούς οίκοις και συγγενείς του εύχόμεθα γαίαν ελαφράν και αιώνίαν την μνήμη του Αρχιμανδρίτου Αρκαδίου.

Κωνσταντινιά Κατσικοπούλου

Είς ηλικίαν 98 ετών απέθανε την 20-11-62 εν Αθήναις η σεβαστή συμπατριώτισσα Κωνσταντινιά Κατσικοπούλου τώ γένος Αναστασίου Λίγδα εκ Μαργαρά. Η κηδεία της εγένετο την 21-11-62 εκ του Ιερού Ναού Αναλήψεως Νεκροταφείου Νεαπόλεως Νικαίας με συμμετοχήν πλήθους κόσμου συμπατριωτών και άλλων γνωστών και φίλων της οικογενείας της.

Συλλυπούμενοι θερμώς τά τέκνα της Χαράλαμπος και Μαρίαν Κατσικοπούλου και Δωροθέαν Δημητρίου, εύχόμεθα αιώνίαν την μνήμη της σεβαστής γερόντισσας.

ΕΑΝ μένετε εύχαριστημένοι από τά Μαργαρινά Νέα συστήσατέ τα στούς φίλους και γνωστούς σας συμπατριώτας

Ροινωνικώ νεα ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΙΚΙΩΝ ΜΑΣ

Γάμοι

Τήν Κυριακήν 9 Σβδρίου, ετελέσθησαν μετά πάσης λαμπρότητος εις τόν Ιερόν ναόν του Αγίου Γεωργίου Κυψέλης οί γάμοι της δίδος Κοραλίας Σταύρου Σταυρίδου και της κυρίας Μαρίκας τώ γένος Γαβριήλ Πολιτάκη εκ Μαργαρά, μετά του εκλεκτού νέου κ. Δημητρίου Ν. Βασταρδή εξ Αθηνών. Μετά την τελετήν του γάμου οί νεόνυμφοι άνεχώρησαν εις Γένοβαν Ιταλίας διά τόν μήνα του μέλιτος. Εύχόμεθα δίον μακρόν και εύτυχ.

Υπό τας εύχάς και εύλογίας του Μητροπολίτου Χαλκίδος και έν μέσω εύρυτάτου κύκλου εκλεκτών προσκεκλημένων ετελέσθησαν έν τώ Ιερώ Ναώ Αγίου Νικολάου Χαλκίδος οί γάμοι δύο εκλεκτών νέων, άμφοτέρων εκ Πραστειού του Μαργαρά, τού κ. Κωνσταντίνου Μενελάου Ιωαννίδου μετά της δίδος Ελένης Πέτρου Χριστούλια. Είς τούς εύτυχούς νεόνυμφοις και τούς γονείς των διαδιδάσκουμε τά θερμά μας συγχαρητήρια.

Γεννήσεις

Η κ. Μάρθα Π. Κανέτη τώ γένος Διαμαντοπούλου Γιαννάδου εκ Πραστειού Μαργαρά έτεκεν άρρεν.

Η κ. Μαρία σύζυγος Νικολάου Κωνστ. Θεοφίλου ή Πολυχρόνη έτεκεν άρρεν.

Είς τούς εύτυχούς γονείς εύχόμεθα να τούς ζήσουν και να τά χαιρώνται.

ΑΝΤ. ΠΟΛΙΤΑΚΗΣ

Συλλυπητήρια

Είς την οικογένειαν Αναστασίου Χαράλαμπος άπευθύνουμεν δημοσίως επί τώ θανάτῳ της μητρός και συζύγου Αικατερίνης τά θερμά μας συλλυπητήρια. Οικογένεια Α. ΤΑΚΟΥ»



Είς τόν Ιερόν ναόν Εθαγγελιστριας Ερυθραίας, παρά τώ Καταρι Αθηνών, εγένετο την 29ην παρελθόντος Ιουλίου ή βάπτισις της κορούλας του αγαπητού συμπατριώτου και φίλου κ. Ατωνίου Γαβριήλ Πολιτάκη εκ Μαργαρά και της κ. Εύδοκίας τώ γ. Ελισσαίου εκ Πραστειού του Μαργαρά, με άνάδοχον τήν κ. Γίτσαν Γεωργ. Βαλεργάκη κάτοικον Ερυθραίας. Τώ νεοφώτιστον έλαβε τώ όνομα Μαρία. Είς τούς εύτυχούς γονείς και τόν άνάδοχον εύχόμεθα να τούς ζήση και να τό χαιρώνται.

Θάνατοι

Τήν 26.11.62 απέβίωσεν εις Συρακούσας Ν. Υόρκης, ένθα από πολλών ετών ήτο εγκατεστημένη μετά της οικογενείας της ή Αικατερίνη σύζυγος Αναστασίου Χαράλαμπος, τώ γένος Τριανταφύλλου Παναγιώτου εις ηλικίαν 56 ετών, γεννηθείσα εις Αφθόνην-Μαργαρά. Η μεταστάσα διεκρίνετο διά την άφροσύνην της εις τά οικογενειακά καθήκοντα και την πλουσίαν και πολυειδή κοινωνικήν και φιλανθρωπικήν δράσιν της.

Η εορτή της πίττας του Προκοννησιακού Συνδέσμου Πειραιώς

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Πρός άπαντας τούς Προκοννησιούς

Αγαπητοί συμπατριώται

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον του Προκοννησιακού Συνδέσμου σας γνωρίζει ότι ή Εορτή της Πίττας του Συνδέσμου, θά γίνη έφ'ετος την 12ην Ιανουαρίου 1963 ήμέραν Σάββατο και ώραν 8.30' βραδυή, εις τό Κέντρον ΣΠΕΤΣΟΠΟΥ ΔΑ, κείμενον εις ΦΡΕΑΤΙΔΑ, παραπλεύρως του Ναυτικού Νοσοκομείου, τηλεφ. 474.380.

Είς την ώραίαν αυτήν εκδήλωσιν πιστεύουμεν ότι θά θελήσωσι να συμμετάσχωσι άπαντες οί συμπατριώται.

Δηλώσεις συμμετοχής δύνασθε να προμηθευτήτε από τόν Πρόεδρον κ. Αθην. Δαμασκήν και τά λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Μετά θερμών συμπατριωτικών χαιρετισμών

ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο Πρόεδρος Α. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ο Γεν. Γραμματέας Χ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Εν Πειραιεί τη 8η Δεκεμβρίου 1962

ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΕΣ - ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΟΙ
Οπου βρίσκεσθε κι' όπου κατοικείτε, θυμηθήτε την Πατρίδα μας, σκεφθήτε την Ν. Κούταλη. Η Πατρίδα μας τό ταπεινό, μικρό και φτωχό εκείνο χωριουδάκι, σίς χειρίζεται, έχει την ανάγκη σας, περιμένει την βοήθειάν σας, περιμένει τόν όβολόν σας για να φτιάξη και την Εκκλησία της. Η Εκκλησία, τό σπίτι του Θεού, πρέπει να ολοκληρωθή, πρέπει να γίνη άνταξία του όνόματός της Κούταλης. Δώστε τό παρόν στον έρό σκοπό και οί εύχαριστίες και οί εύχές μας θά σας συνοδεύουν. «Η Φωνή της Κούταλης»

Η ΠΟΤΟΠΟΙΪΑ "SANTE..

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 46 Τηλέφ. 53.711 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΥΧΕΤΑΙ

εις τούς αγαπητούς συμπατριώτας Κουταλιανούς-Μαργαρινούς-Περαμίους κλπ., και γενικώς εις την αξιοτίμον πελατείαν της, ΥΓΕΙΑΝ, ΧΑΡΑΝ, ΕΥΤΥΧΙΑΝ διά τας εορτάς των Χριστουγέννων και τό νέον έτος 1963.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΕΣ - ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΟΥΣ

Αγαπητοί μας Συμπατριώται,

Επί τη άφιξει των εορτών των Χριστουγέννων και του νέου έτους σας άπευθύνουμε τας έχορδίους μας εύχάς. Και μαζί με τας εύχάς μας σας άπευθύνουμε και τας έχορσίαις και την εδγνωμοσύνην μας, για τό ενδιαφέρον σας και την θετικήν συμβολή σας για κοινωνική έργα του χωριού μας της Ν. Κούταλης. Σας έχορσιτούμεν και σας εύχόμεθα πάσαν χαράν και εύτυχίαν να σας χαρίζη ό Πανάγαθος Θεός. Φωνή της Κούταλης.

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Προκοννησιών Αθηνών-Πειραιώς και περιχώρων «Η ΠΡΟΚΟΝΝΗΣΟΣ» εύχεται εις τά μέλη του Συνεταιρισμού και όλους έν γένει τούς συμπατριώτας ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ και ΕΥΤΥΧΕΣ τό νέον έτος 1963.

Ο Πρόεδρος Ν Σ. ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΗΣ Ο Γεν. Γραμματέας ΒΥΡΩΝ Φ. ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον του «Προκοννησιακού Συνδέσμου Πειραιώς, άπευθύνει θερμόν χαιρετισμόν προς άπαντα τά μέλη του Συνδέσμου και όλους άνεξαιρέτως τούς συμπατριώτας, εύχόμενον Καλά Χριστούγεννα και εύτυχημένο τό νέον έτος 1963.

Ο Πρόεδρος ΑΘ. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ Ο Γεν. Γραμματέας ΧΡΙΣΤΟΦ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Advertisement for Makaria Na Eina! Misko featuring a circular logo with a landscape and the text 'ΤΑ ΜΑΚΑΡΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ... ΜΙΣΚΟ' and 'Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ 1963'.

ΕΝΑ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΛΙΟΥΣ ΤΟΠΙΚΟΥΣ ΜΑΣ ΚΩΔΙΚΑΣ
ΠΡΟΙΚΟΣΥΜΦΩΝΟΝ

Άποσπασμα από τον « Κώδικα »
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΠΑΛΑΤΙΩΝ (ΜΑΡΜΑΡΑ)

ΜΕΛΛΟΝ έγω ο Γρηγόριος Βαρσαμής όμοϋ μετά της συζύγου μου 'Ανίτας διά να στεφανώσωμεν την θυγατέραν μας Ελένην μετά του γαμβρού μας 'Ιωάννου, υιού του Βασιλείου, εις πρώτον γάμον των, δίδωμεν την πατρικήν μας εύχην. Έτι προικίζομεν εις αυτόν πρώτον στρώματα με μαλλιά τρία, έφαλάματα με καπλαντικά τέσσαρα, σεντόνια έξι, μαξιλάρια με μαλλιά όκτώ, μαξιλαράκια έτερα με μαλλιά έξι, φορεσιές δέκα πέντε (αί πέντε καλάι) ύποκά μια δέκα έξι (τό έν γαζέλι), λιμπαντιδες δύο, γουνακία δύο, γούνα μιαν, κουτσούκαν μαχράν μιαν, σοφραλίκια έξι, μεσάλια πέννηντα, βρακοζώνες έξι, μανδηλάκια δώδεκα, τσεβρέδες έξι, σακκούλες έξι, σκαλτσες ζευγάρι ένα, κομπολόγιον σιντεπένιον έν, γελέκι τσοχένιον ένα, σοφράν ένα, τετζένέν ένα, σαχάνια κουτσά τρία, λεγγέραν μιαν, σχολορίκια ζεύγος έν άζίας γροσιών εκατόν, λουλουδάκι με φλωριά δ.κα έξι με μαργαριτάρι άζίας γροσιών διακοσιών πενήντα, κροφίτσες φλωρένιες άζίας γροσιών τριάκοντα, δακτυλίδιο χρυσοϋν όμοϋ με έν άσημένιον άμφότερα άζίας γροσιών εκατόν τριάκοντα, χαλί πήχεις όκτώ. Ώσαύτως δε παραχωρούμεν και διά γροκοκίμα, διά να μής γροκοκίμηση ζώντας και τα μετά θάνατόν μας μνημόσυα, την οικίαν μας, όπου μας εύρίσκειται εις την κατοχήν μας και έν άμπελι εύρισκόμενον εις θέσιν 'Αμλρον, ως και έτερον άμπελιον εύρισκόμενον εις θέσιν Καβάκι, ως και όσα πράγματα της πενθεράς του 'Ανίτας εύρίσκονται εις 'Αφροσίαν, θέλει δε και είναι ύπόχρεος ο γαμβρός μου 'Ιωάννης, εάν εύρεθούν χρή από Βασιλικούς φόρους ύποχρεούται να πληρώνη αυτούς άνευ προεράσεως ή και αντίλογίας. Εάν όμως ο γαμβρός μου και δεν θελήση να ζωοτροφήση έμε τόν πενθερόν του και την πενθεράν του, τότε χαιρώ δικαίωμα δε, τι δήποτε πράγμα προικοδοτώ εις την θυγατέραν μου, χαιρώ το δικαίωμα έν περιπτώσει καθ' ήν δεν ήθελον μείνη εύχαριστημένος να έχω το δικαίωμα να πωλώ από τα κτήματα μου, τα όποια παραχωρώ σήμερα εις τόν γαμβρόν μου, και να διατηρηθώ χωρίς να έχη την παραμικράν άπαιτήσιν να κέρη ο γαμβρός, μου κατ' έμού του πενθερού του ή της πενθεράς του. Γράφει δε και ο γαμβρός την νόμην ως προγαμιαίον δωρεάν έν δακτυλίδιον χρυσοϋν άζίας γροσιών 150. Λίρας όθωμανικής τριάκοντα γροσία 3.240. Ώσαύτως και κατσίκες είκοσι πέντε (25) και ή εύχή των γονέων.

Παλάτια τη 27η Οκτωβρίου 1896
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ Κ. Χ'ζ Ταυλαρίου
ΟΙ ΔΗΜΟΓΕΡΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΡΙΤΟΙ
'Αναγνώστης Χ' Ταυλαρίου, 'Αναγνώστης Εύατρατίου Δημήτριος Χ' Πρωτοψάλτης, Λάζαρος Πολιτάκης:
ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ
Γρηγόριος Βαρσαμής μετά της συζύγου αυτού 'Ανίτας ύπογράφουν 'Ιωάννης Βασιλείου
Ο ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΡΟΚΟΝΝΗΣΟΥ ΑΡΧΙΕΡΕΤΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ
† Οικονόμος Παπά Σταυρή
ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ: 'Ιωάννης Λαμπαδαριδής έπεται και μία 'Οθωμανική ύπογραφή.
(Γιά την άντιγραφή ΝΙΚ. ΛΑΜ.)

ΓΡΑΦΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΜΑΣ

Υπό τον έν Νέοις Παλατίσις άντιπροσώπου μας κ. 'Ηλία Πρωτοψάλτου έλάβομεν και εύχαρίστας δημοσιεύομεν την κατωτέρω έπιστολήν μετά κειμένων έν χειρογράφου εις έκκλησιαστικόν βιβλίον, γραμμένον πρό 108 έτών, από του κάλλου του Χατζή 'Ηλία Πρωτοψάλτου:

Κύριε Λαμπαριδη,
Όπως γνωρίζετε, τα έκκλησιαστικά μας βιβλία που φέραμε από την Πατρίδα μας Παλάτια δηλαδή παρκλητικές, Τριώδια, Μηναια δώδεκα και άλλα, έτυπώθησαν εις την Βενετίαν την παρελθούσαν έκάτονταετηρίδα από την έκκλησιαστική τυπογραφείαν του «Φοίνικος» και ως 'Ιεροψάλτης που είμαι έφράξα τόν παρελθόντα 'Απρίλιον να εύρω τό μεγαλονάριον του 'Αγίου Γεωργίου εις τό μνηαίον του 'Απριλίου και έκπλάγην με έν κείμενον χειρογράφων του κάππου μου, Χατζή 'Ηλία Πρωτοψάλτου, γραμμένο πρό 108 έτών εις την έσωτερικήν λευκήν σελίδα έξωφύλλου του έν λόγφ μνηαίου, τό όποιον και σάς τό στέλλω προς δημοσίευσιν.

«Τῷ 1854 'Απριλίου 10
Εις τό παρόν έτος τό όποϊον άνέφερα, όλα τα δεινά όπου ά παρχής Κόσμου δεν ήκούσθη τοιούτος φρικτός πόλεμος. ('Ο Σουλτάν μετζήτ Χάν) μετά του Ρωσικού βασιλείου και μετά του Τουρκικού βασιλείου έστάθη βοηθός ο 'Ινκλέζος και Φραντσέζος, και ή Τουρκία με έδην της την δύναμιν με άσκέσει χελιάδες και με στόλον, και του λοιπού ή δύναμις του Τιμίον και ζωοποίου Σταυρού, μής άζιώσαν άχρι της σημερον ίνα κάμωμεν την του Μεγάλου Σαββάτου την λειτουργίαν, και του ένσεπτός έτους τας 10 χάριτι θεία, εκάναμεν και τό 'Αγιον Πάσχα, μετά φόβου και τρόμου δόξα σοι ο Θεός. 'Ο Χατζή 'Ηλίας Πρωτοψάλτης έγραφα δι ένθύμησιν».
Εις τό άνωτέρω χειρογράφων έπρόσθεσα τα κατωτέρω:
Υ. Γ. Χρόνια πολλά περάσανε που κοιτάσαι στο χόμι, μά τα γραφτά σου σώζονται διαβάζονταί άκόμα.
'Ο έγγονός σου 'Ηλίας Δ. Πρωτοψάλτης, έτών 83.
'Απριλίου 24 1962

Τα «Μαρμαρινά Νέα» είναι ο συνδετικός κρίκος των άπανταχού γής διαβιούντων συμπατριωτών μας. Ένισχύσατέ τα εις την πολύτιμον αυτήν πατριωτικήν άποστολήν των.

Κολαυόμενα Χριστούγεννα

ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΚΛΕΚΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ

Παραμονή Χριστουγέννων στην Πέραμο γύρω στα 1870.
'Ο Χαράλαμπος του Παπαχριστόδουλου και ο Φωτάκης τ' 'Αρβανίτη, φίλοι και γειτόνοι, παίρνουν τό τελευταίο ρακί τους βράδυ ώρα παρασμένη, μέσα στο καφενεύο του Καραγεώργη.
'Εκείνες τες ήμέρες ένα μεγάλο ζήτημα κρατούσε σε άγωνία τό χωριό. 'Ο τόπος είχε γερήσει από ζατιέδες και από άσκέρια του Σουλτάνου που κυνηγούσαν πάνω στο Καπάνταγι δύο φημανλήδες (έπιτηρυγμένους) φωνηάδες που είχαν περάσει εκεί από τ' άντικρινά βουνά του Καρανταγι.

Οι στρατιώτες είχαν φτάσει ως τα μακρινά κτήματα του χωριού, πάτησαν τό άγγιλι (σιάνη) του Μανώλη Φλωρά στο Μικρόχωριο, λύνισαν του Ντόμπρου τό Κουρι (δάσος με καστανιές) και δεν άφικαν σέντεντρα στο Μπόρ και γύρω στη Φανερωμένη να μη τα χτενίσουν. Άκόμα δεν είχαν μπη μέσα στο χωριό να πατήσουν τό σπία. Έως εκείνη την ήμέρα ή δημογοντία του χωριού είχε δάλη τό στήθος της στις 'Αρχές με έγγύση τό κεφάλι τους πως τέτοιους ανθρώπους δεν έκυρaban στα σπία τους οι χωριανοί.

Αυτά κουβέντιαζαν μέσα στο καφενεύο του Καραγεώργη εκείνο τό βράδυ.
'Ο Καραγεώργης, σαρανταπεντάρης τότε, ήτας από χρόνια δημογέροντας και ο λόγος του είχε περαση στις Αρχές. Οι χωριανοί τον άγατούσαν και τον εκτιμούσαν για τό θάρρος του και τη φρονιμάδα του και οι Τούρκοι τον λογάριζαν και τον σεβόταν.

— Λές ν' άχουμε τραδήγματα μέσα στο χωριό;
Ρωτούσαν οι δύο φίλοι σαν νάβελαν να πάρουν κουράγιο από τον Καραγιώργη.

— Πολλές φορές περάσαμε ίσαμε σήμερα. Κι ή τωρινή μόρα θα περάσ' πρώτα ο Θεός — τούς άπάντησε ήρεμα ο δημογέροντας — Άντε, τώρα να τραβήχουμε στα σπία μας. 'Η ώρα είναι παρασμένη και μέρα που ήμερώνει ασήιο, ο Χριστός θα είναι βοηθεία μας. — 'Ότι είναι να γέν' θα γέν'. Είπαν στο τέλος οι δύο φίλοι για να δώσουν ένα τέμμα στη συζήτηση και κατέβασαν τό τελευταίο ρακί.

Καληνύχτησαν και κουκουλωνοι μέσα στις βαριές γούνες τους βγήκαν κι έστρεψαν κατά τό ρέμα.
'Εξω ή παγωμένη νύχτα είχε σκεπάση δλότελα τη πλάση. 'Ο ουρανός καπλαντισμένος με μαύρα χαμηλά σύννεφα δεν άφνε καμιά χαραμάδα και τό σκοτάδι έπεφτε πηχτό να τό κόψης με τό μαχαίρι — Φύλλο δεν σάλενε, 'Η θάλασσα, κοιμώταν κι' αυτή τό θαθετό της ύπνο. Τό μόνο που άκουγόνταν ήταν ή άνάλαψη άναπνοή της, σαν ροχαλιτό από τα κήματα που έσβυναν ρυθμικά πάνω στην άκρογαλιά.

Δεν πρόλαβαν να κάνουν δυο βήματα οι δυο μακαντάσδες και μία φωνή πνιχτή κι' άγριεμένη τους κόβει τό δρόμο.
— Νταβράνμα... (μη κουνήθηκε) Και δυο τουφέκια στηλώνονται κατά πάνω τους.

Μέσα στο πηχτό σκοτάδι δυο Τούρκοι άρματωμένοι σαν άστακοί ξεπροβάδαν πίσω από τόν κορμό του πλατάνου που ήταν εκεί στη γωνία του Ρέμα.

— Γιανάσ'... (πλησιάζετε). Και γέροντας ψιθυριστά στο στί τους. — Θα μής βρήτε ένα καιά και θα μής περάσετε άντικρου στο Καρανταγι πεύο περα από τις Σκαμνές. Κάντε γρήγορα και χωρίς κουβέντα καμιά.
Θέλοντας και μη δέχτηκαν. Σάματις μπορούσαν να κάνουν κι' άλλοίως:

Και οι τέσσερις μαζί τραβήξαν από την παραλία προς τό Σκολιό. Έκει μπροστά ήταν τραβηγμένο τό ψαροκάικο του Φωτάκ' τ' 'Αρβανίτ'.

— Να πάμε να φέρομε τα κουπιά, τους λέει ο Φωτάκης, δείχνοντας τό καιά που ήταν ξεραμάτωτο.

— Όχι και οι δύο μαζί. 'Ο ένας θα πάη και ο άλλος θα μείνη εδώ μαζί μας. Άντε, γρήγορα και σε κανένα καμιά κουβέντα... Την ίδια στιγμή οι καμες βγήκαν από τη θήκη και τό άκοντισμένο άτοάλι δεν άφνε καμιά άμφιβολία για την άπόφαση τους.

Έμεινε ο Χαράλαμπος και ο Φωτάκης πετάχτηκε στο άπιδι του εκεί κοντά και έφερε τα κουπιά και έν μικρό άλμπουργο με, πανί.

Μπήκαν πρώτοι οι άρματωμένοι και κάθισαν στη πρύμνη με τα τουφέκια στα γονατά τους. Και οι δυο Περαμιώτες άφου άβαράρησαν τό καιά, πήδηξαν μέσα και στρώθηκαν στα κουπιά.

Πέρασαν τη Ξέρα, τραβούσαν τώρα στο άνοιχτό πέλαγος. Είπαν να στήσουν τό πανί αλλά πάλι κρατήθηκαν μη τους ίδουσι από κανένα πλεοίμενο. 'Ετσι μιά που είχε στρωτή μπουνάτσα τό πήραν άπόφαση να κάνουν τό ταξείδι με τα κουπιά για πειο σίγουρα.

Όταν ξεμάκρναν οι άρματωμένοι άνοιξαν έν δισάκι κι' έβγαλαν από μέσα ψωμί, τυρί, παστά ψάρια και μιά τούτρα ρακί.

Τρώγοντας και πίνοντας άρχισαν μιά φιλοκουβέντα σιγαλή άναμεταξύ τους. Δεν μιλούσαν Τούρκικα. Και ο Φωτάκης τ' 'Αρβανίτ' πάσαζε να ξεδιάλυνη καμιά κουβέντα να μαντέψη τα λεγόμενά τους. Σε μιά στιγμή σπράττησε τα κουπιά κι' έτριβε τα χέρια του για να τα ξεμοναδιάση τάχα. Στο τέλος πήρε κάτι τ' αυτί του. Κάτι κατάλαβε. Μιλούσαν άρβανίτικα και ο Φωτάκης τ' άρβανίτικα δεν τα είχε ξεχάση από τότε που παιδι είχε έβη στη Πέραμο από την 'Αρβανιτιά, κυνηγημένος κι' αυτός μαζί με άλλους συμπατριώτες του από τόν φανατισμό των Τούρκαβανιάδων.

Μέσα στην παγωμένη νύχτα τό ρακί τραβιόταν σαν νερό και ή τούτρα γρήγορα είχε στραγγίξη.

Σαλιμένοι από τό ρακί και τό σαμπανέβασμα του καινού και άποκαρμονέιο από τό μόνοτενο σκοτάδι οι δυο Τούρκοι άγειραν ελαφρά τό κεφάλι τους και τα μάτια τους βάραιναν.

Ένας ελαφρός ύπνος, μιά νάρχη τους είχε μουδιάση κι' έγειραν ο ένας πάνω στον άλλο χωρίς ν' άψήσουν από τα χέρια τους τα τουφέκια.
'Ο Φωτάκης γύρευε τρόπο να πη στον συντροφό του αυτά που άκουσε. Άλλά πως να τα πη χωρίς να δάλη σε ύποψία τους εφέδες; Σαφνικά μιά ιδέα του πέρασε σαν άστραπή στο κεφάλι. 'Αν τα έλεγε τραγουδιστά;

Κι' άρχίζει έν ασιανό τραγούδι σαν νανούρισμα.
'Αχ, και νάξερεις... άμάν, άμάν Τι λένε για μής... άμάν, άμάν 'Αμα θα βγούνη στη στεριά... Θα μής χαλάσ' να — άμάν, άμάν Τ' άκούς καρνιάσ' — θα μής χαλάσ' να...».

Και δόστου άμάν κι' άμάν όπου τους πήρε για καλά ο ύπνος.

Σε μιά στιγμή οι δυο Περαμιώτες συνεννοήθηκαν μενα δλέμμα. Και με μιά παρατώντας τα κουπιά, τους άρπάξουν στα γερά μπράτσα τους και τους φουντάρουν στη θάλασσα. Όπως ήταν φορτωμένοι σιδερικά πήγαν ίσια στον πάτο και δεν ξαναφάνηκαν. Γρήγορα στροφή του καινού και πίσω για τό χωριό. Σ' όλο τό γυρισμό δεν άλλαξαν κουβέντα.

Σαν έφτασαν ύστερα από τρεις ώρες στην Πέραμο ήταν πειά περασμένα μεσάνυχτα. Τό σημαντικό του 'Αγίου Δημητρίου καλούσε τους Χριστιανούς και που και που άρχισαν κι' όσας να φαίνονται μικρές συνοδείες με τα φανάρια μπροστά που τραβούσαν μέσα από τα κατασκότεινα σοκάκια για την έκκλησία.

Τραβήξαν τό καιά στη στεγιά και ο Φωτάκης τ' 'Αρβανίτ' πήρε τα κουπιά και τό άλμπουργο ότών όμο.

Γύρισαν τότες και κυτάχτηκαν στα μάτια.

— Είμαστε κολασμένοι, λέει ο Χαράλαμπος του Παπαχριστόδουλου.

— Μέρα που ήμερώνει σήμερα, μανέ Φωτάκ' και μεις κάναμε διπλό φόνος.

— Άντι και μη τό συλλογασί του άπαντα ο Φωτάκης. Πνίξαμε δυο λυσσασμένα σκ'λιά. 'Ο θεός άς μής σωρέσ'...

Και χωρίστηκαν με τό κεφάλι γυρτό και με την καρδιά βαρεία σίδερο...

Σε κανένα δεν έκαμαν κουβέντα κι' ούτε έμαθε κανείς τίποτα.

Υστερα από πολλά χρόνια, Πέραμο πειά ο Χαράλαμπος του Παπαχριστόδουλου τό ξεμολογήθηκε στον Παπά Μανώλη τόν σεβάσιμο ιερέα του 'Αγίου Δημητρίου — ήταν γαμβρός του έπ' άδελφή — και τότε και στη γυναικα του τη Τασούλα για να ξελαφρώση τη ψυχή του.

Κεινη τη χρονιά οι δυο φίλοι δεν λειτουργήθηκαν στην έκκλησία ούτε πήραν και άντίδωρο. 'Ηταν κολασμένοι. Και οι έδιοι τιμώρησαν τον έαυτο τους για τό φονικό που ή μοίρα τους έβαλε να κάνουν άθελά τους μιά τέτοια άγια βραδυά, παραμονή των Χριστουγέννων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Προερχόμενοι έκ Κλήβελαντ 'Οχάιτο των ΗΠΑ όπου πρό εξαμήνου είχαν μεταβή προς έπίσκεψιν των εκεί έγκατεστημένων συγχωριανών των Κουτάλιανών, έπανήλθον την 6ην Νοεμβρίου ένταύθα οι άγαπητοί έκ Κουτάλεως συμπατριώται κ. 'Ιωάννης Χριστοφόρου και ή σύζυγός του 'Αννα. Τους εύχόμεθα τό καλώς ήλθαν.

Μετά εξαμήνον διαμονήν των έν 'Ελλάδι κατά τό διάστημα της οποίας έπεσεκέφθησαν τους ένταύθα συγγενείς, φίλους και γνωστούς των, συμπατριώτας και διάφορα μέρη της 'Ελλάδος, χάριν άναφυχής, άνεχώρησαν την 6/12/62 έπιστρέφουσαι εις Κλήβελαντ 'Οχάιτο όπου είναι έγκατεστημένοι αι άγαπητά συμπατριώτισσαι έκ Κουτάλεως, κυρία Πηγή Έμμανουηλίδου και Ελένη 'Αφεντάκη. Τους εύχόμεθα καλόν ταξείδιον.

"Η ΠΡΟΠΟΝΤΙΣ"
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
"Έτος 'Ιδρύσεως 1917
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Φραγκλίνου Ρούζβελτ 41
Τηλέφωνα 626.051—623.660

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ:
ΠΥΡΟΣ—ΘΑΛΑΣΣΗΣ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ—ΑΥΤΙΩΝ
Ταχεία έξυπηρέτησις.
'Αμεσός διακανονισμός ζημιών
Πρακτορεία εις όλους τας πόλεις της 'Ελλάδος

